

Pirkanmaan hyvinvointialue
Päivitetty 6.2.2024

Ohje

Eettiset ohjeet kokemusasiantuntijoiden kanssa toimimiseen

Nämä ohjeet on laadittu yhdessä PirSOTE-hankkeen, Kasvatus- ja perheneuvonta ry:n (KASPER), SOS-lapsikylän ja Pesäpuu ry:n kanssa tukemaan ammattilaisia ja kokemusasiantuntijoita sujuvampaan yhteistyöhön. Ohje sisältää kahdeksan kohtaa, joilla varmistetaan avoin vuorovaikutus ja molemminpuolinen kunnioittava kohtaaminen kokemusasiantuntijan ja organisaation henkilökunnan sekä asiakkaiden kanssa.

1. Kunnioitus ja empatia

Kohtaa kaikkien osallistujien kokemukset kunnioituksella ja empatialla. Kuuntele toisia avoimin mielin ja arvosta erilaisia näkökulmia. Kunnioita osallistujien kertomaa ja rajoja.

2. Luottamuksellisuus ja yksityisyys

Varmista, että kokemusasiantuntijoiden ja puheiden sisällöissä osallisena olevien henkilöllisyys ja yksityisyys suojataan. Kokemusasiantuntijan tai hänen läheistensä arkaluontoisia ja salassa pidettäviä tietoja ei voi jakaa. Toivotaan ja muistutetaan tilaisuuksissa, että jaettuja asioita ja tietoja käsitellään kunnioittavasti.

3. Rehellisyys, avoin viestintä ja palaute

Toimi avoimesti ja rehellisesti kaikissa vuorovaikutustilanteissa. Selitä selkeästi toiminnan tarkoitus ja kerro, miten osallistuminen vaikuttaa, ja miten kerättyä tietoa hyödynnetään. Kiitä kokemusasiantuntijaa ja anna sekä pyydä palautetta.

4. Tasa-arvoinen osallistuminen

Muista, että kaikilla on samanarvoinen oikeus osallistua ja mahdollista se. Huomioi osallistujien ikä, tausta, kokemukset ja kyvyt sekä haavoittuvassa asemassa olevien osallisuus. Kohtele kaikkia osallistujia, myös lapsia ja nuoria, tasa-arvoisesti. Varmista aito kuuleminen ja vaikuttamismahdollisuus. Puutu syrjintään tai eriarvoiseen kohteluun.

5. Esteettömyys ja saavutettavuus

Mahdollistetaan kaikkien osallistuminen riippumatta käyttäjäryhmien erilaisuudesta tai osallistumiseen vaikuttavista haasteista, esim. liikuntaesteisten sekä kognitiivisilta ja/tai sosiaalisilta taidoiltaan erilaisten henkilöiden haasteista johtuen.

6. Itsemääräämisoikeus ja suostumus

Osallistumisen tulee olla vapaaehtoista ilman pakkoa tai painostusta. Kunnioita jokaisen itsemääräämisoikeutta ja suostumusta osallistua tai olla osallistumatta toimintaan.

7. Turvallisuus

Luo [turvallisen tilan periaatteiden](#) mukaisesti ympäristö, jossa osallistujat voivat tulla kuulluksi turvallisesti. Tämä sisältää sekä henkisen että fyysisen turvallisuuden. Esteettömyys, hyvä valmistautuminen ja läpinäkyvyys tilaisuuden kulusta lisää turvallisuutta.

8. Asiantuntijuus ja yhteistyö

Arvosta kokemusasiantuntijan asiantuntijuutta. Keskustelkaa ja sopikaa, mikä on paras tapa kullekin kokemusasiantuntijalle tuoda kokemus ja asiantuntijuus esiin. Arvioi toimintaasi eettisten ohjeistusten näkökulmasta. Oppikaa yhdessä, yhteinen kehittäminen on parhaimmillaan matka, joka rikastuttaa molempia osapuolia.